

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1 Titlul proiectului act normativ

Proiect de LEGE

pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. /2016
privind modificarea și completarea Legii educației naționale nr. 1/2011

Secțiunea a 2-a Motivul emiterii proiectului de act normativ

1. Descrierea situației actuale

În prezent, Legea educației naționale nr. 1/2011, (denumită în continuare LEN) conține prevederi care reglementează circuitul educațional la nivel de studii de doctorat, însă prevederile referitoare la retragerea diplomei și a titlului de doctor, care initial au fost reglementate prin Legea nr. 206/2004, cu modificările și completările ulterioare, au fost abrogate prin Ordonanța Guvernului nr. 2/2016 pentru modificarea Legii nr. 206/2004 privind buna conduită în cercetarea științifică, dezvoltarea tehnologică și inovare.

Activitățile realizate pe perioada studiilor de doctorat sunt activități științifice, și totodată sunt etape din activitatea educațională, activitate ce se finalizează cu o diplomă.

Titlul de doctor se atribuie prin ordin al ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului, după validarea tezei de doctorat de către CNATDCU.

Analiza contestațiilor depuse de candidații la admitere, de studenții examinați, de absolvenți în cursul examenelor de finalizare a studiilor este în exclusivitate de competența instituțiilor de învățământ superior, conform propriilor regulamente instituționale și prevederilor Cartei universitare.

Teza de doctorat se elaborează conform cerințelor stabilite de IOSUD prin regulamentul de organizare și desfășurare a programelor de studii universitare de doctorat și în concordanță cu reglementările prevăzute în codul studiilor universitare de doctorat.

Comisia de susținere publică a tezei de doctorat, denumită în continuare comisie de doctorat, este propusă de conducătorul de doctorat și aprobată de conducerea IOSUD. Comisia de doctorat este alcătuită din cel puțin 5 membri: președintele, ca reprezentant al IOSUD, conducătorul de doctorat și cel puțin 3 referenți oficiali din țară sau din străinătate, specialiști în domeniul în care a fost elaborată teza de doctorat și din care cel puțin doi își desfășoară activitatea în afara IOSUD respective. Membrii comisiei de doctorat au titlul de doctor și au cel puțin funcția didactică de conferențiar universitar sau de cercetător științific gradul II ori

au calitatea de conducător de doctorat, în țară sau în străinătate.

Teza de doctorat se susține în ședință publică în fața comisiei de doctorat, după evaluarea de către toți referenții. Susținerea tezei de doctorat poate avea loc în prezența a cel puțin 4 dintre membrii comisiei de doctorat, cu participarea obligatorie a președintelui comisiei și a conducătorului de doctorat. Susținerea publică include obligatoriu o sesiune de întrebări din partea membrilor comisiei de doctorat și a publicului.

Pe baza susținerii publice a tezei de doctorat și a rapoartelor referenților oficiali, comisia de doctorat evaluează și deliberază asupra calificativului pe care urmează să îl atribuie tezei de doctorat. Calificativele care pot fi atribuite sunt: "Excelent", "Foarte bine", "Bine", "Satisfăcător" și "Nesatisfăcător". De regulă, calificativul "Excelent" se acordă pentru maximum 15% dintre candidații care obțin titlul de doctor într-un anumit IOSUD, în decursul unui an universitar.

Dacă studentul-doctorand a îndeplinit toate cerințele prevăzute în programul de cercetare științifică și aprecierile asupra tezei de doctorat permit atribuirea calificativului "Excelent", "Foarte bine", "Bine" sau "Satisfăcător" comisia de doctorat propune acordarea titlului de doctor, propunere care se înaintează CNATDCU, spre validare. CNATDCU, în urma evaluării dosarului, propune ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului acordarea sau neacordarea titlului de doctor.

În cazul atribuirii calificativului "Nesatisfăcător", comisia de doctorat va preciza elementele de conținut care urmează să fie refăcute sau completate în teza de doctorat și va solicita o nouă susținere publică a tezei. A doua susținere publică a tezei are loc în fața aceleiași comisii de doctorat, ca și în cazul primei susțineri. În cazul în care și la a doua susținere publică se obține calificativul "Nesatisfăcător", titlul de doctor nu va fi acordat, iar studentul-doctorand va fi exmatriculat.

Titlul de doctor se atribuie prin ordin al ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului, după validarea tezei de doctorat de către CNATDCU.

În cazul în care CNATDCU invalidează argumentat teza de doctorat, IOSUD primește din partea Ministerului Educației Naționale și Cercetării Științifice o motivație scrisă de invalidare, redactată în baza observațiilor CNATDCU. Lucrarea de doctorat poate fi retransmisă CNATDCU în termen de un an de la data primei invalidări. Dacă lucrarea de doctorat se invalidează și a doua oară, titlul de doctor nu va fi acordat, iar studentul-doctorand va fi exmatriculat.

În cazul nerespectării standardelor de calitate sau de etică profesională, Ministerul Educației Naționale și Cercetării Științifice, pe baza unor rapoarte externe de evaluare, întocmite, după caz, de CNATDCU, de CNCS, de Consiliul de etică și management universitar sau de Consiliul Național de Etică a Cercetării Științifice, Dezvoltării Tehnologice și Inovării, poate lua următoarele măsuri, alternativ sau simultan: (...) b) retragerea titlului de doctor; (...).

Pentru abaterile de la buna conduită în cercetare-dezvoltare ale personalului din cadrul instituțiilor de învățământ superior, constatate și dovedite, Consiliul Național de Etică a Cercetării Științifice, Dezvoltării Tehnologice și Inovării stabilește aplicarea uneia sau mai multora din următoarele sancțiuni: (...), c) retragerea calității de conducător de doctorat sau a atestatului de abilitare;

d) retragerea titlului de doctor; (...)

1.1 Proiectul de act normativ nu transpune legislație comunitară și nu creează cadrul pentru aplicarea directă a acesteia.

2. Schimbări preconizate

Proiectul de act normativ are următoarele obiective:

- crearea unui mecanism clar privind desfășurarea învățământului la nivelul doctorat;
- clarificarea și etapizarea concretă a acțiunilor de emitere a diplomelor și titlurilor la nivel universitar;
- stabilirea atribuțiilor privind procedurile și etica la nivelul învățământului universitar.

Astfel, schimbările preconizate vor avea ca punct de pornire abrogarea unora din situațiile expuse la punctul 1 și, totodată, modificarea și completarea unor prevederi, după cum urmează:

Prin excepție de la art. 145, contestațiile referitoare la finalizarea studiilor doctorale se soluționează de către CNATDCU conform prevederilor art. 170 și a codului studiilor universitare de doctorat.

Diploma de doctor încetează să mai producă efecte juridice, din momentul comunicării dispoziției de retragere a titlului.

Apreciem că modificările propuse vor permite, pe de-o parte, stoparea fenomenului, iar, pe de altă parte, efectuarea unor analize a cazurilor suspectate de plagiat de către instituțiile care au și competența, astfel încât să se identifice cazurile de încălcare a standardelor de etică profesională, iar sancțiunile să poată fi aplicate unitar și în conformitate cu prevederile legale.

De asemenea, apreciem că modul de aplicare a dispozițiilor legale a determinat consecințe nu doar asupra modului de depistare și sancționare a încălcării standardelor de etică profesională, ci și a valorii lucrărilor de doctorat în general, provocând o reacție puternică din partea societății civile și a mediului academic de respingere a mecanismului de depistare a plagiatelor în cadrul unei teze de doctorat.

S-a avut în vedere faptul că neadoptarea în regim de urgență a prezentei ordonanțe ar conduce la încurajarea perpetuării abuzului și deturnarea de la scopul reglementării a prevederilor legale în discuție, cu consecințe negative pe planul percepției societății privind titlurile și diplomele acordate de stat, precum și pe planul încrederii în educație.

Toate aceste elemente vizează interesul public și constituie situații extraordinare a căror reglementare nu poate fi amânată.

3. Alte informații: Nu sunt.

Secțiunea a 3-a Impactul socio-economic al proiectului de act normativ						
1. Impact macro-economic Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect						
1.1. Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.						
2. Impact asupra mediului de afaceri Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.						
2^1. Impactul asupra sarcinilor administrative Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.						
2^2. Impactul asupra întreprinderilor mici și mijlocii Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.						
3. Impact social Adoptarea proiectului de act normativ creează condițiile pentru creșterea în continuare și afirmarea mai puternică a rolului și impactului universitatilor în societate.						
4. Impact asupra mediului Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.						
5. Alte informații – Nu sunt.						
Secțiunea a 4-a Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani) Proiectul de act normativ nu are impact asupra bugetului general consolidat. - în mii lei (RON) -						
Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani				Medi a pe cinci ani
1	2	3	4	5	6	7
1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: i. impozit pe profit ii. impozit pe venit b) bugete locale i. impozit pe profit c) bugetul asigurărilor sociale de stat: i. contribuții de asigurări						

2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: i. cheltuieli de personal ii. bunuri și servicii b) bugete locale: i. cheltuieli de personal ii. bunuri și servicii c) bugetul asigurărilor sociale de stat: i. cheltuieli de personal ii. bunuri și servicii						
3. Impact financiar, plus/minus, din care: a) buget de stat b) bugete locale						
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
7. Alte informații	Nu sunt.					
Secțiunea a 5-a Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare						
1. Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ (acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ): a) acte normative care se modifică sau se abrogă ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ;	a) Pentru implementarea dispozițiilor proiectului de act normativ se modifică Legea educației naționale nr. din 2011 publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 18 din 10 ianuarie 2011, cu modificările și completările					

b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții.	ulterioare. b) Pentru implementarea dispozițiilor proiectului de act normativ este necesară elaborarea altor proiecte de hotărâri de guvern.
1. Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația în domeniul achizițiilor publice.	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare:	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3. Măsuri normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente, făcându-se referire la un anume acord, o anume rezoluție sau recomandare internațională ori la alt document al unei organizații internaționale	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
6. Alte informații	Nu sunt.

Secțiunea a 6-a

Consultări efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

1. Informații privind procesul de consultare cu organizațiile neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate:

În conformitate cu prevederile Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată, proiectul de act normativ a fost afișat pe pagina web a Ministerului Educației Naționale și Cercetării Științifice.

2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ.

Deoarece prevederile proiectului de act normativ sunt de interes pentru comunitatea științifică din România, s-a optat pentru mediatizarea acestuia pe pagina de web a Ministerului Educației Naționale și Cercetării Științifice și dezbateră sa în cadrul Grupului de lucru pentru clarificarea cadrului instituțional și normativ privind controlul calității tezelor de doctorat și aspecte de etică a cercetării științifice, care a avut în componența sa experți din cele patru mari centre universitare: București, Iași, Cluj Napoca și Timișoara. Pe baza recomandărilor

realizate ca urmare a analizei cadrului legal, de către membrii grupului de lucru a fost emis proiectul de act normativ.
3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței - e) Curtea de Conturi Proiectul de act normativ a fost avizat favorabil de Consiliul Legislativ prin avizul nr. 161/2016.
6. Alte informații – Nu sunt.
Secțiunea a 7-a Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ
1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ Proiectul de act normativ a fost publicat pe site-ul web al Ministerului Educației Naționale și Cercetării Științifice și a fost elaborat la inițiativa Grupului de lucru pentru clarificarea cadrului instituțional și normativ privind controlul calității tezelor de doctorat și aspecte de etică a cercetării științifice.
2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3. Alte informații - Nu sunt.
Secțiunea a 8-a Măsurile de implementare
1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale - înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente. Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
2. Alte informații - Nu sunt.

Față de cele prezentate, a fost promovată prezenta Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului privind modificarea și completarea Legii educației naționale nr.1/2011.

PRIM – MINISTRU

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized 'D' followed by 'u' and 'l'.

DACIAN JULIEN CIOLOȘ